

Кафедра професійної освіти та дизайну

Історія кафедри професійної освіти та дизайну пов'язана із зміною змісту підготовки вчителів трудового навчання в незалежній Україні в середині 90-х років ХХ століття та виокремленням напряму підготовки викладачів закладів професійної освіти. Факультет загально-технічних дисциплін і праці було перейменовано в факультет технологій та дизайну. Підготовка фахівців почала здійснювалась за двома напрямками технологічної освіти: вчителі технологій (трудове навчання) та викладачі загально-технічних дисциплін (для системи профтехосвіти). У 2005 році на факультеті технологій та дизайну почалася підготовка фахівців за спеціальностями «Професійне навчання. Технологія деревообробки та меблевого виробництва» та «Професійне навчання. Технологія текстильної та легкої промисловості» на кафедрі «Теорії та методики трудового та професійного навчання» на чолі з доцентом В.П. Титаренко. У 2007 році кафедру було реорганізовано і з того часу вона отримала назву «кафедра професійної освіти», яку спершу очолювала старший викладач Наталія Анатолівна Алік, а з 2008-2009 н.р. і по нині – доктор педагогічних наук, професор Євген Володимирович Кулик.

Модернізація змісту професійної підготовки викладачів професійного навчання в контексті зв'язку науки з виробництвом сприяла перейменуванню на кафедру основ виробництва та дизайну (2011 р.), яка стала випусковою для підготовки майбутніх фахівців професійної освіти. Подальша модернізація змісту професійної підготовки майбутніх викладачів професійної та професійно-технічної освіти в контексті впровадження Болонського процесу та входження України в ЄС призвела до реформування кафедр факультету. Необхідність організації кафедри була обумовлена появою нагальної потреби в викладачах професійної освіти за спеціальностями які вимагає сучасний ринок праці. Наукова та навчальна спеціалізація кафедри здійснювалася в напрямках модернізації змісту професійної підготовки майбутніх викладачів

технологій за спеціальностями.

У 2023 році кафедру «Основ виробництва і дизайну» реорганізовано на «Кафедру професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності» на основі об'єднання з кафедрою «Виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності». До структури кафедри були введені частина предметів і викладачів кафедри виробничо-інформаційних технологій та безпеки життєдіяльності. З 1 березня 2025 року «Кафедру професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності» перейменовано на кафедру «Професійної освіти та дизайну».

На даний час на кафедрі працюють: Кулик Євген Володимирович, завідувач кафедри, доктор педагогічних наук, професор; Близнюк Микола Миколайович, доктор педагогічних наук, професор; Борисова Тетяна Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент; Кондель Володимир Миколайович, кандидат технічних наук, доцент; Орлова Наталія Станіславівна, кандидат педагогічних наук, доцент; Титаренко Валерій Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент; Молчанов Петро Олександрович, кандидат технічних наук; Огуй Світлана Володимирівна, доктор філософії.

Постійно поліпшується якісний склад кафедри. За останні 15 років захищено ряд кандидатських дисертацій (Борисова Т.М., Савенко І.В, Орлова Н.С, Огуй С.В., Свиридчук Н.С., Титаренко В.М.).

Кафедра професійної освіти та дизайну готує бакалаврів зі спеціальностей «Професійна освіта (Дизайн)», «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», «Професійна освіта (Транспорт. Логістика)» та «Професійна освіта (Сфера обслуговування. Готельно-ресторанна справа)», а також магістрів спеціальності «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» та «Професійна освіта (Дизайн)».

Викладачі кафедри забезпечують викладання навчальних дисциплін, основною метою яких є фахова та професійна підготовка майбутнього фахівця професійної освіти: «Теорія і методика викладання спеціальних дисциплін в ЗП(ПТ)О», «Актуальні проблеми професійної освіти», «Інформаційні технології у професійній освіті», «Методологія та організація наукових

досліджень», «Виробниче навчання», «Технічна механіка», «Матеріалознавство виробів з деревини», «Матеріалознавство швейних виробів», «Технологічне обладнання галузі», «Конструювання виробів з деревини», «Конструювання швейних виробів», «Технологія швейних виробів», «Технічна естетика та ергономіка», «Художнє проектування та макетування в дизайні», «Технологічні основи дизайну», «Комп'ютерне дизайн проектування» та ін.

На кафедрі активно проводяться теоретичні та прикладні педагогічні дослідження. Колектив кафедри працює над виконанням наукової теми: «Модернізація фахової підготовки майбутніх викладачів професійної освіти» (номер державної реєстрації 0117U003229). Керівник професор Кулик Є.В.

Кафедра співпрацює із закордонними організаціями: University of Rzeszow, Poland; College of Social Sciences, Institute of Pedagogy; Czech University of Life Sciences Prague (ZCU); Towarzystwo Pedagogiki Filozoficznej im. Bronislava F. Trentowskiego, Academia Humanistyczna Ekonomiczna, Лодзь (Польща), а також спорідненими вищими навчальними закладами України: Українським державним університетом імені М.П. Драгоманова (м. Київ), Українською інженерно-педагогічною академією (м. Харків), Національним університетом «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка (м. Чернігів), Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини (м. Умань), Тернопільським національним педагогічним університетом імені Володимира Гнатюка, Інститутом професійно-технічної освіти НАПН України.

Співробітники кафедри постійно працюють над підвищенням свого кваліфікаційного рівня, беруть активну участь у роботі науково-практичних конференцій, конгресів, вивчають передовий досвід кращих університетів. Кафедра активно, на своїй навчально-виробничій базі проводить систематичні науково-практичні конференції.

У навчальному процесі викладачі використовують сучасні методи навчання, що дозволяють забезпечити співробітництво із студентами. Кращі

студенти залучаються до науково-дослідної роботи. З року в рік поліпшується навчально-методичне забезпечення кафедри.

Викладачі використовують сучасний досвід світових освітніх систем, орієнтованих на електронне навчання, в основу покладено активну самостійну пізнавальну діяльність студентів. Розроблене інтерактивне навчальне середовище у системі GSuite дозволяє дистанційно проводити навчання в умовах війни. У навчальному процесі і науковій роботі широко застосовується зарубіжний досвід, набутий під час стажування у навчальних закладах як за кордоном так і в Україні.

На кафедрі успішно функціонують наукові школи, започатковані професором Є.В. Куликом та професором М.М. Близнюком. Значний є науковий доробок кафедри. За 17-річний період ними опубліковано понад 300 наукових статей, 250 методичних розробок, видано 5 навчальних посібників, 12 наукових монографій.

Здійснюється наукове керівництво здобувачами освітнього ступеня доктор філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізацією). Під науковим керівництвом проф. Кулика Є.В., проф. Близнюка М.М., доц. Борисової Т.М. наукові доробки здійснюють 7 аспірантів.

Завідувач кафедри Кулик Є.В. входить до складу спеціалізованої вченої ради Д.79.053.02 із захисту кандидатських та докторських дисертацій за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Професор кафедри Близнюк М.М. член спеціалізованої вченої ради Д 26.053.19 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальностей: 13.00.02 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни); 13.00.02 – теорія та методика навчання технологій; 13.00.10 – інформаційно-комунікаційні технології в освіті в Українському державному університеті імені М. Драгоманова.

За останні роки отримано ряд охоронних документів:

- патент на корисну модель №27041 «Креслярський прилад школяра»;

- свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір № 89063 від 29.05.19 р. Монографія «Технологія інтегрованого вивчення креслення» (Кузьменко П.І.);

- свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір №89062 від 29.05.19 р. Монографія «Профільне навчання старшокласників основам графічного дизайну» (Савенко І.В.), № 94383 від 03.12. 19 р.;

- свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір № 94383 від 03.12. 19 р. сертифікатна освітня програма «Дизайнерське комп'ютерне проектування меблевих виробів» (Кузьменко П.І., Савенко І.В.);

- свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір № 94379 від 03.12.19 р. сертифікатна освітня програма «Тематичне дизайн-проекування інтер'єру» (Кулик Є.В., Борисова Т.М.);

- Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 121287 від 14 серпня 2023 р. – монографія «Теоретико-методичні аспекти викладання компонентів освітніх програм у системі підготовки магістрів у педагогічних закладах вищої освіти». Автори: Момот О. О., Зайцева Ю. В., Шостак Є. Ю., Новік С. М., Тараненко І. В., Бардінова А. О., Бондаренко В. В., Дзюба Т. М., Дяченко-Богун М. М., Грицай Н. Б., **Кондель В. М.**, Кононова М. М., Корносенко О. К., Мироненко С. Г., Проскурнін А. В., Согоконь О. А., Фазан В. В., Хоменко П. В.

- Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 121040 від 3 серпня 2023 р. – навчальний посібник «Історія трудового навчання в Україні» Автори: **Титаренко В.М.**, Цина А.Ю.

- Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №122096 від 19 грудня 2023 р. – монографія «Ергономічна підготовка майбутніх викладачів закладів професійної освіти». Автор: Борисова Т. М.

- Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №122095 від 19 грудня 2023 р. – навчально-методичний посібник «Організаційно-методичні основи навчання художнього проектування одягу». Автор: Орлова Н. С.

Студентські наукові групи кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності (2024-2025 н.р):

- Проблеми наукових досліджень у професійній підготовці молоді (проф. Кулик Є.В.);
- Інформаційно-комунікаційні технології у майбутній професійній діяльності (проф. Близнюк М.М.);
- Ергономічні основи організації навчального процесу у закладах освіти (доц. Борисова Т.М.);
- Удосконалення проектування та дослідження конструкцій з метою підвищення їх надійності в умовах надзвичайних ситуацій (доц. Кондель В.М.)
- Актуальні проблеми машинознавства (доц. Молчанов П.О.);
- Здоров'язберезувальні технології як складова змісту підготовки майбутнього вчителя трудового навчання (доц. Титаренко В.М.);
- Художнє проектування та конструювання одягу (ст.викл. Орлова Н.С.);
- Інноваційні технології підготовки фахівців сфери обслуговування (асист. Огуй С.В).

Кафедра здійснює активну просвітницько-виховну роботу молоді, студентства та населення міста. Організуються та проводяться тематичні заходи, куратори допомагають студентам в організації та проведенні художньої самодіяльності, творчих вечорів, зустрічей з видатними особистостями.

На факультеті технологій та дизайну вже 20 років діє студентський театр мод. Керівник студентського театру мод – доцент кафедри основ виробництва та дизайну Борисова Тетяна Миколаївна. За роки існування студентського театру мод вже було пошито близько 15 колекцій одягу, серед них колекції створені за ескізами студентів спеціальності 015 Професійна освіта:

- «Вишиванка – краса і духовність українського народу» – колекція сучасних українських вишиванок (2008 р.);
- «Квіткові фантазії» – колекція молодіжного одягу, оздобленого вишитими атласними стрічками квітами (2009 р.);

- «Чорне і біле» – колекція вечірніх суконь, оздоблених мереживом та аксесуарами (парасольки, кладці, сумочки) ручної в'язки (2010 р.);
- «Денім» – колекція стильного молодіжного одягу, виготовленого з джинсової та котнової тканин (2011 р.);
- «Юнги» – колекція дитячого одягу у морському стилі (2012 р.);
- «Весняний подих» – колекція вечірнього жіночого одягу, оздоблена штучними квітами, виготовленими у техніці «канзаші» (2013 р.);
- «Полтавська Писанка» – колекція стилізованого жіночого одягу за мотивами розпису полтавських писанок (2018 р.);
- «Поезія моди в стилі ампір» (2019 р.);
- «Етногеометрія» (2021 р.);
- «Барви Незалежності» (2024 р.) та інші колекції.

Студентський театр мод є активним постійним учасником всеукраїнських, обласних, загальноуніверситетських та факультетських мистецьких заходів та конкурсів.

Студентський театр мод факультету технологій та дизайну став:

- дипломатом Всеукраїнського конкурсу моделей «TOP POINT 2013» у номінації pret-a-porter,
- дипломатом fashion show «Модний квартал - 2013» у номінації «Найкраща дизайнерська робота»,
- дипломатом Всеукраїнського фестивалю творчості та краси «Осінній калейдоскоп-2014» у номінації «Гордість нації»,
- лауреатом V Всеукраїнського конкурсу «Битва модельєрів – 2015»,
- неодноразовим дипломатом I ступеня обласного міжвузівського мистецького фестивалю-конкурсу «Студентська весна – 2012, 2014, 2016, 2018, 2024».

Пріоритетним у діяльності кафедри професійної освіти та дизайну є реалізація сучасних стратегій України спрямованих на подальший розвиток національної системи освіти у відповідності до стандартів університетів європейського рівня, адаптацію до умов ринку праці, роботодавців, модернізація змісту професійної підготовки майбутніх викладачів ЗП(ПТ)О в

контексті входження України в ЄС.